

DZIAŁ XIV INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Investycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 2010).

2. **Nakłady inwestycyjne** są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

— budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,

— maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),

— środki transportu,

— inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości — MSR, wprowadzone od 1 stycznia 2005 r.).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

3. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty nie związane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

CHAPTER XIV INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to the recommendations of European System of National and Regional Accounts (ESA 2010).

2. **Investment outlays** are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction, modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

— buildings and structures (include buildings and premises as well as civil engineering works), of which, i.a., construction and assembly works, design and cost estimate documentations,

— machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and other equipment),

— transport equipment,

— others, i.e., irrigation and drainage, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (except for interests not included in outlays on fixed assets by units that apply International Accounting Standards — IAS implemented since 1st January 2005).

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

3. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

4. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

— osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,

– osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo: mieszkaniowe, rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne — ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytkowania w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

5. Podziału nakładów inwestycyjnych według podregionów i powiatów dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują:

– wartości gruntów uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529),

Investment outlays on public roads, streets and squares are included in the section "Transportation and storage".

4. The value of investment outlays incurred by:

— legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,

— legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction and private recreational construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction, was estimated.

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., do not include the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

5. The division of investment outlays by subregions and powiats was made on the basis of the actual location of the investment.

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1st January 2002 co-operative ownership right to residential premise and co-operative right to non-residential (of utility character) premises.

Data regarding fixed assets do not include:

— the value of land recognised, since 1st January 1991, as fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12th December 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529),

– prawa użytkowania wieczystego gruntu, uznawanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwale zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 395).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez wartość brutto środków trwałych według stanu w dniu 31 grudnia od 1995 r. w bieżących cenach ewidencyjnych należy rozumieć:

— w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:

— przed 1 stycznia 1995 r. — wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,

— po 1 stycznia 1995 r. — wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,

— w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. — również wycenę według wartości godziwej.

3. Wartość brutto środków trwałych:

— osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób— opracowano na podstawie sprawozdawczości,

– osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych — ustalono szacunkowo.

4. Wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

5. Podziału środków trwałych według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) w układzie podregionów i powiatów dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

— right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1st January 2002, in accordance with Accounting Act dated 29th September 1994 (uniform text Journal of Laws 2018 item 395).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets as of 31st December since 1995 at current book-keeping prices is understood:

— within the scope of fixed assets designated for exploitation:

— before 1st January 1995 — the value at replacement prices of September 1994,

— after 1st January 1995 — the purchase or manufacturing value at current prices,

— in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1st January 2005 — also revaluation according to fair value.

3. The gross value of fixed assets:

— of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons was compiled on the basis of statistical reports,

— of legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations, was estimated.

4. The value of public roads, streets and squares was included in the section “Transportation and storage”.

5. The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections by subregions and powiats was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

Inwestycje

Investments

TABL. 1 (86). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2018 R. (ceny bieżące)INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a IN 2018 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						działal- ność finansowa i ubezpie- czeniowa financial and insurance activities
		przemysł industry		budo- wnictwo constru- ction	handel; naprawa pojazd- dów samocho- dowych ^A trade; repair of motor vehicles ^A	transport i gospo- darka magazy- nowa transporta- tion and storage	informa- cja i komuni- kacja informa- tion and communi- cation	
		razem total	w tym przetwó- rstwo prze- mysłowe of which manufac- turing					
w tys. zł in thousand PLN								
WOJEWÓDZTWO ..... VOIVODSHIP	2787080	1880325	1359462	59338	290409	220251	35547	17949
Podregion (Subregion)								
kielecki	1917646	1289806	995288	48188	226627	125220	30041	15648
Powiaty: Powiats:								
kielecki	225029	147780	115191	5450	27895	17610	5216	1201
konecki	156255	125030	115147	700	4617	5192	702	4222
ostrowiecki	250222	194203	142546	656	18668	20963	2968	258
skarżyski	188225	139855	64642	2837	10904	25323	95	976
starachowicki	331579	260439	233578	7508	3624	40739	1134	244
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:								
Kielce	766336	422499	324184	31037	160919	15393	19926	8747
Podregion (Subregion)								
sandomiersko- jędrzejowski	869434	590519	364174	11150	63782	95031	5506	2301
Powiaty: Powiats:								
buski	89939	25697	8313	175	12859	4940	24	231
jędrzejowski	132718	80317	70309	3562	26420	12465	719	907
kazimierski	15992	10858	10815	167	3408	1006	27	2
opatowski	110394	93645	82389	177	1088	12064	37	237
pińczowski	48604	32619	20995	856	4194	2010	127	93
sandomierski	130575	82659	36209	604	12741	24882	266	248
staszowski	188730	163161	43124	890	1535	5066	4070	326
włoszczowski	152482	101563	92020	4719	1537	32598	236	257

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 2 (87). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2018 R.
(bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 grudnia
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a IN 2018
(current book-keeping prices)
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		przemysł industry		budo- wnictwo constru- ction	handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transporta- tion and storage	informa- cja i komuni- kacja informa- tion and commu- nication	obsługa rynku nierucho- mości ^Δ real estate activities
		razem total	w tym przetwó- rstwo prze- mysłowe of which manufac- turing					
w tys. zł in thousand PLN								
WOJEWÓDZTWO ..... VOIVODSHIP	40480281	27400961	17593344	778020	2960679	717803	1116845	2116260
Podregion (Subregion)								
kielecki	28304959	18654845	12497646	602045	1728404	351238	1115048	1787532
Powiaty: Powiats:								
kielecki	3322869	2342142	1570747	97661	222710	98097	1801	10765
konecki	1953018	1514764	1230015	16047	88248	26646	-	66108
ostrowiecki	4963013	4345161	3671358	42704	113982	42218	10398	193520
skarżyski	2446913	2070203	851406	35248	41031	43950	-	70186
starachowicki	3302020	2706708	2265652	57266	75677	16625	2211	97397
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:								
Kielce	12317126	5675867	2908468	353119	1186756	123702	1100638	1349556
Podregion (Subregion) sandomiersko- -jędrzejowski	12175322	8746116	5095698	175975	1232275	366565	1797	328728
Powiaty: Powiats:								
buski	1701787	872194	161854	12352	172029	35613	-	45122
jędrzejowski	1955656	1432509	1261974	48666	171302	146327	-	23088
kazimierski	86175	21249	21249	2858	48578	1383	-	158
opatowski	422236	261847	82271	2807	32599	43347	-	52183
pińczowski	1180277	891279	789417	4492	113435	25177	-	35938
sandomierski	2209982	1230188	993918	35023	609422	93969	-	96499
staszowski	3003959	2605599	428989	48980	52295	3637	1797	61265
włoszczowski	1615250	1431251	1356026	20797	32615	17112	-	14475

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.